

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/14/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2523200195
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Arnouldová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2523200195.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Arnouldovej a sudkýň JUDr. Silvie Hýbelovej a JUDr. Ľubice Bundzelovej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. B., nar. XX.XX.XXXX a C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako otec, zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, deti matky: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. E. XXX, E. a otca: C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. E. XXX, E., o zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Piešťany zo dňa 9. februára 2023, č.k. 6P/12/2023-54, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdzuje.

odôvodnenie:

1. Uznesením, napadnutým odvolaním, súd prvej inštancie návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, ktoré rozhodnutie právne odôvodnil ustanovením § 1, § 2 ods. 1, § 366, § 367 ods. 1, ods. 3 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1, § 331 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), vecne tým, že nebola osvedčená potreba navrhovaného neodkladného opatrenia.

2. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že matka sa návrhom, doručeným 02.02.2023 domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým žiadala ponechať maloleté deti v jej osobnej starostlivosti bez úpravy styku otca s maloletými, otca zaviazať výživným na každé z detí po 200 eur mesačne s tým, že zastupovať a spravovať majetok maloletých detí budú obaja rodičia. Zároveň sa domáhala zmeny výchovného prostredia vo veci samej. Návrh odôvodnila tým, že deti boli v roku 2017 na čas po rozvoде zverené do starostlivosti otca, keď matka v tom čase nevidela inú možnosť, pretože si uvedomovala, že exmanžel jej bude robiť zle, už aj tak mala depresie a navštevovala psychológa. Otec býva od septembra 2018 s deťmi a svojou partnerkou v spoločnom dome rodičov detí a to aj bez jej súhlasu. Deti sa pred matkou vyjadrili, že otec je manipulátor, extrémne náladový, nedá sa mu nič povedať ani zdôveriť, v dome sa necítia dobre a takmer nevychádzajú z izieb. Otec i jeho rodina klame o minulosti svojej partnerke, ktorá to deťom potom hovorí ako pravdivé skutočnosti. Deti cítia, že ich otec nechce a sú mu na obtiaž, už v októbri 2021 sa s tým zdôverili dedovi, vie o tom aj širšia rodina (deti si v skupine písali aj s otcovou sestrou Klaudiou, kde sa sťažovali na otca aj na jeho partnerku), ale žiadna zmena nenastala. Otcova partnerka deťom rozpráva o svadbe, dieťati a o tom, že keby teraz ich otec zomrel, kto bude čo dediť, čo bude dediť ona ako jeho manželka a to sa deťom nepáči, lebo ju vnímajú ako cudziu osobu, čo nemá čo robiť v ich dome. Matka nie je s otcom detí v žiadnom kontakte, otec ju neinformuje ani o deťoch, ich problémoch, ani o ich zdravotnom stave, otec posielal deti do školy choré a potom sa nemôžu sústrediť na hodinách v škole. Deti sa pýtajú k matke mimo času určeného súdom, ale otec robí napriek a nechce ich púšťať, čo má za následok aj to, že deti chodia namiesto nultej nepovinnej hodiny za matkou domov a skoro každý deň aj po škole tak, aby otec o tom nevedel. K podaniu návrhu sa rozhodli z dôvodu, že to už deti za posledné obdobie nezvládali a boli tam intenzívnejšie nezhody, ktoré sa neriešia. Dňa 28.01.2023 deti matke volali, že má okamžite niečo robiť,

lebo na ich rodičovskom združení nebol otec ale jeho partnerka, ktorá okrem iného žiadala od učiteľky aj dochádzku na nultú (nepovinnú) hodinu. Na druhý deň deti učiteľke museli vysvetľovať, že počas nulte hodiny chodia za mamou, a učiteľka sa vyjadrila, že mama asi nemá príliš záujem o školu, čo sa detí dotklo, pretože poznajú rodinné pozadie. Uvedené následne vyvolalo konfrontáciu matky s učiteľkou. Matka ďalej uviedla, že pedagogička sa vyjadrila, že mal. A. sa jej na poslednom sedení zdôveril, že chce žiť s matkou a nevie sa dočkať, kedy ju ich otec vyplatí z majetkového vysporiadania. Koncom januára 2023 matka spoločne s jej rodinou a maloletými preberali všetky následky podania návrhu na neodkladné opatrenie a deti sú s nimi uzrozmene. Podľa názoru matky sa deti cítia doma pri matke. Táto sa z finančných dôvodov 15.02.2023 sťahuje s deťmi k jej rodičom do rodinného domu v F., s ktorými deti majú vynikajúci vzťah a od 02.02.2023 deti zostávajú u matky. Majú 15 rokov a nechcú mať určený styk s otcom, pričom matka im nemieni brániť styku s ich otcom a jeho rodinou. K návrhu matka pripojila rodné listy maloletých detí, zápisnicu spísanú na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany dňa 01.02.2023 a email zaslaný matkou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany dňa 04.12.2022. Otec s návrhom matky nesúhlasil, bol toho názoru, že matka to nerobí pre dobro ich synov ako sa tým obhajuje, ale z vypočítavosti a pomsty, pričom vo vyjadrení u sociálnej pracovníčky ani jedno z detí neuviedlo dôvody, uvádzané matkou v návrhu. Podľa otca majú deti jednoducho od matky prisľúbenú podstatne väčšiu voľnosť ako majú u neho (budú môcť chodiť s kamarátmi po G., byť vonku dokedy chcú, nebudú ňou kontrolovaní). Otec poukázal na to, že on aj jeho rodina robia pre deti všetko, čo je v ich silách, vynakladá všetko úsilie na to, aby mali dobrý prospech v škole. Nakoľko sú deti teraz v rizikovom veku, v období puberty a dospievania, a najmä v období, kedy sa potrebujú sústrediť čo najviac na svoje vzdelanie (v marci ich čaká celoslovenské testovanie žiakov), má otec reálnu obavu, že benevolentnosťou ich matky by mohli byť záujmy detí ohrozené. Matka sa o školu nezaujíma a vôbec nevie, že cez nultú hodinu sa v škole pripravujú práve na monitor zo slovenčiny. Vyučujúci sa v tejto veci vyjadril úplne správne, že ich matka nemá o to záujem, nakoľko v škole za posledné minimálne 4 roky bola nanajvýš dva razy, aj to iba pred pár dňami, keď odvieďa chlapcov z vyučovania bez jeho vedomosti, raz aby navštívili kvôli tomuto konaniu psychológa a druhý raz tiež v tejto veci, keď išla za riaditeľom poštážovať sa mu. To, že sa navrhovateľka o deti nestará vyplýva aj z toho, že si k nim neplní vyživovaciu povinnosť. Podanie jej návrhu sleduje podľa názoru otca dosiahnutie priaznivého výsledku v konaní o vypořádanie BSM, predmetom ktorého je rodinný dom v D. E., kde otec v súčasnosti s deťmi býva, čomu nasvedčuje skutočnosť, že ho podala presne v deň posledného pojednávania v konaní č.k. 6C/73/2018, pričom maloletých oboznamuje s problematikou majetkového vyrovnania a nie je vylúčené, že sa chce dostať do rodinného domu prostredníctvom chlapcov. Za takmer šesť rokov odkedy je otec s terajšou partnerkou, deti s ňou nemali žiaden problém, práve naopak, veľmi mu pomáha s ich výchovou a vzdelávaním, deti u neho majú stabilné prostredie na rozdiel od matky, ktorá od rozvodu často strieda svojich partnerov. Tvrdenia, v ktorých matka spomína jeho sestru, otca alebo nevlastnú mamu, sú klamlivé a ničím nepodložené, vždy chcel pre svojich synov len to najlepšie. Zverenie detí do starostlivosti matky práve v tomto, pre nich veľmi dôležitom období, by nebolo vôbec v ich záujme, práve naopak. Deťom nikdy nebránil žiadnym spôsobom stretávať sa s ich matkou, ani tak nikdy robiť nebude. Má však voči nim ako ich otec zodpovednosť, pretože ich zdravie, vzdelanie, dobré zázemie a vedomie, že sú vždy v bezpečí, sú pre neho prvoradé, preto žiadal návrh zamietnuť.

3. Súd prvej inštancie mal z vyjadrenia kolízneho opatrovníka a pripojených zápisníc zistené, že matka požiadala na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany o vykonanie pohovoru s maloletými deťmi, pohovor bol vykonaný dňa 01.02.2023 bez jej prítomnosti, kedy deti uviedli, že by chceli byť s mamou viac ako doteraz a s otcom sa chcú stretávať tak, ako budú chcieť. Doma sa necítia ako doma kvôli otcovi aj jeho partnerke, otcovi to priamo nepovedali, občas niečo naznačia, ale otec to nerieši. S mamou by bývali v F. u starých rodičov. Uviedli, že rodičia im povedali, že keď budú mať 15 rokov, môžu si sami povedať, kde chcú bývať a ako sa stretávať. Na oddelenie si predvolali aj otca maloletých, ktorý, ako vyplýva zo spísanej zápisnice uviedol, že je v šoku z toho čo sa deje, dozvedel sa o tom včera na pojednávaní o BSM, on ani jeho otec nič netušili, deti ani slovičkom nič takého nenaznačili, nerozumejú tomu, o chlapcov sa stará ako najlepšie vie, dobre sa učia, otec pozná partie detí, s ktorými sa stretávajú a aj partie, s ktorými nechce aby sa stretávali. Vie, že v ich veku sú rovesníci dôležití, sami povedia, že v E. je to nuda a chcú chodiť do G., otec ich tam aj vozí a večer ide po nich. Matka je benevolentnejšia, možno im viac dovolí, čoho sa ale otec obáva. Pokiaľ ide o jeho partnerku, táto sa o deti pekne stará, deti ju však od začiatku vinia za rozpad manželstva rodičov, sú ovplyvnené matkou. Otec napokon uviedol, že včera sa o situácii rozprávali, chlapci mu povedali, že je to už na súde a že budú bývať u mamy, uviedli, že tomu rozumejú tak, že sa žiadne zverenie nebude meniť, iba budú u mamy a u otca ako budú chcieť, tak aj prespia. Otec volal aj ich mame, táto povedala chlapcom, že teraz budú 30

dní len s ňou, kým súd nevydá papiere a to chlapci takto nechcú, otec by chcel spoločné stretnutie s matkou maloletých, aby sa o tom porozprávali. Ďalej zo správy kolízneho opatrovníka vyplýva, že rodičom navrhli spoločné stretnutie na úrade práce s cieľom pokúsiť sa o rodičovskú dohodu, obaja rodičia súhlasili, matka ale toto stretnutie neskôr zrušila. Dňa 07.02.2023 sa telefonicky skontaktovali s otcom, ktorý uviedol, že obaja maloletí sú u svojej matky od piatku 03.02.2023, v nedeľu 05.02.2023 si boli u neho po nejakej veci, v tomto týždni zrejme prídu tiež, nakoľko majú u neho veci na lyžiarsky výcvik, na ktorý odchádzajú 11.02.2023. Kolízny opatrovník vzhľadom na uvedené skutočnosti má za to, že nie je nevyhnutné bezodkladne rozhodnúť o zmene zverenia tak, ako matka navrhuje vo svojom návrhu, keďže toto môže byť predmetom riadneho konania. Maloletí sú aktuálne u svojej matky, o želaní maloletých o zmenu zverenia do decembra 2022 vedomosť nemali. Ako vyplýva zo správy základnej školy, ktorú maloletí navštevujú, p. H., školská špeciálna pedagogička, nepotvrdila matkou uvádzané tvrdenia o vyslovenom názore maloletého A.. Podľa názoru kolízneho opatrovníka, po stabilizovaní bytových pomerov u matky maloletých, ako aj reálne strávenom čase maloletých s každým z rodičov podľa ich predstáv, budú ich oddelením k riadnemu konaniu prešetrené pomery a opäť bude vykonaný pohovor s maloletými.

4. Súd prvej inštancie, vychádzajúc z podstaty inštitútu neodkladného opatrenia, ktorým je bezodkladná úprava pomerov účastníkov a vychádzajúc z jednotlivých vyjadrení účastníkov a obsahu súdneho spisu, nemal za preukázanú nutnosť okamžitého zásahu do práv a právom chránených záujmov maloletých detí v takom rozsahu ako žiada matka. Aktuálne platí posledná úprava týkajúca sa výkonu rodičovských práv a povinností podľa rozsudku súdu č.k. 13P/324/2016 - 85 zo dňa 25.08.2017, podľa ktorého sú maloleté deti zverené do starostlivosti otca, kedy matka súhlasila s ich zverením otcovi a uzatvorila s otcom o tom dohodu, ktorú súd schválil. Matka od toho času nijakým spôsobom nenamietala proti takto upravenej starostlivosti o maloletých a ani sa nesnažila o zmenu zverenia maloletých detí. Súd mal z obsahu spisu osvedčené, že otec s jeho partnerkou zabezpečujú starostlivosť o maloletých a poskytujú im stabilné prostredie. Z obsahu spisu nevyplýva, kde matka v súčasnosti býva, pričom kolíznym opatrovníkom nebolo v bydlisku matky vykonané ani šetrenie jej bytových pomerov. Maloleté deti síce pred kolíznym opatrovníkom uviedli, že by chceli byť u matky resp., že by chceli s matkou tráviť viac času, avšak uvedené vyjadrenie nemožno považovať za tak významnú skutočnosť, na základe ktorej by súd musel o zmene zverenia rozhodnúť práve neodkladným opatrením, táto skutočnosť však bude predmetom dokazovania v rámci konania vo veci samej. Matka sa doposiaľ žiadnym spôsobom nedomáhala rozšírenia jej styku s maloletými deťmi aj napriek tomu, že ich otec podľa jej vyjadrenia odmieta pustiť k nej mimo času určeného súdom. V súvislosti s vyjadrením otca, že deti chodili k matke počas nulte hodiny v škole, ktorá je síce nepovinná, ale počas ktorej sa maloleté deti pripravujú na monitor, ktorého výsledky sú pre ich ďalšie uplatnenie dôležité, súd uviedol, že by aj matke maloletých malo záležať na vzdelávaní svojich detí. V konaní tiež bolo preukázané, že matka si v roku 2018 neplnila a aj v súčasnej dobe si neplní svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom, čo súd posúdil ako ľahostajný prístup matky k plneniu si svojich rodičovských povinností, čo nemôže ostať bez povšimnutia. Tvrdenie matky týkajúce sa vyjadrení pedagogičky p. H. sa zo strany základnej školy nepotvrdilo, okrem toho z vyjadrenia školy vyplýva, že hoci matka nemá podľa svojho vyjadrenia možnosť zistiť aký majú deti v škole prospech a ani iné informácie, keďže nemá prístup do školského EduPagu, matka sa osobne nebola o týchto skutočnostiach v škole informovať niekoľko rokov a v škole ju po prvý krát videli dňa 26.01.2023. Na základe uvedených skutočností dospel súd k záveru nariadenie neodkladného opatrenia by za daných okolností nebolo v najlepšom záujme maloletých detí, preto návrh matky zamietol. Záverom zdôraznil, že v konaní vo veci samej bude vykonané riadne dokazovanie a po vyhodnotení všetkých relevantných dôkazov bude rozhodnuté v súlade s najlepším záujmom maloletých detí.

5. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie matka maloletých. Uviedla, že až do rozvodu sa o domácnosť a o deti riadne starala, otec bol vo výchove skôr pasívny a trvá to dodnes, s deťmi sa nikdy neučil, jediné, čo ho zaujíma, je EduPage. Školu v minulosti tiež otec nikdy nenavštívil, nechodil s deťmi na tenisové tréningy, ani k detskej lekárke, čo lekárka aj potvrdila v rokoch 2016-2017 v trestnej veci ublíženia na zdraví. Matka nesúhlasí ani s vyjadrením základnej školy. Do rozvodu školu s deťmi navštevovala iba ona a riadne komunikovala tak s triednou učiteľkou, ako aj riaditeľom či zástupkyňou. Od rozvodu matka školu síce nenavštevovala, avšak o výsledky a o školu sa u detí denne zaujíma a tiež aj to, či sú zdravotne v poriadku, pričom otec ju o zdravotnom stave detí nikdy neinformoval. Zaráža ju vyjadrenie pedagogičky H., ktorá popiera informáciu o tom, že maloletý A. sa mal zdôveriť, že sú v rodine problémy, že chce bývať u matky a už sa nevie dočkať ukončenia súdu vo veci majetkového vysporiadania. Túto informáciu povedala matke pri návšteve školy a aj syn A. matke

potvrdil, že sa takto vyjadril. Postoj školy a p. H. považuje matka za zlyhanie a neprofesionalitu. Matka má s deťmi otvorený vzťah, založený na úprimnosti a pravdivosti, čo potvrdzuje aj vyjadrenie psychológa z ich vyšetrenia. Nie je tiež pravdou, že by matka bola benevolentná, čo vyplýva aj z vyjadrení v trestnom spise. Deti od začiatku nemajú rady otcovu priateľku a za sedem rokov ich vzťahu si k nej nevybudovali žiadny vzťah, berú ju stále ako cudziu osobu, otec im klamal, že je to jeho kamarátka, potom tvrdil, že právnička a nakoniec s ňou začal žiť. Deti si pritom všimli, že otec nie je úprimný ani k nej a skôr ju využíva a zavádza. Matka k odvolaniu prikladá komunikáciu medzi deťmi a bývalou švagrinou Klaudiou, z ktorej vyplýva, že o uvedených skutočnostiach vie celá rodina, pričom jeho partnerku považujú za naivnú a mladú. Deťom vadí, že sa stará do vzťahu medzi matkou a deťmi a to až do takej miery, že chce čítať ich vzájomnú komunikáciu. Deťom otcova partnerka rozpráva o manželstve ich rodičov, ako keby žila s manželmi v spoločnej domácnosti, o tom, ako sa matka o deti nestarala, chodila po nociach a podobne, takže deti pociťujú nespravodlivosť voči matke, ktorá žije roky v podnájme a cudzí človek v ich dome. Dňa 02.02.2023 na pojednávaní konanom ohľadom vyporiadania BSM sa otec maloletých oboznámil s návrhom matky na neodkladné opatrenie, keď mu zároveň oznámila, že v ten deň idú deti zo školy k nej. Otec ich však bol ihneď po pojednávaní vyzdvihnúť zo školy počas obeda a deti jej písali zo školskej jedálne, aby hneď prišla za nimi, správa však matke prišla neskoro. Celá rodina otca dlhodobo vie, že deti chcú ísť bývať s matkou, problémy neriešili, deťom sa vyhrážali, že ak na druhý deň neprídu zo školy domov do E., tak im zoberú štvorkolky, babety, počítače a podobne. Deti aj napriek tomu prišli k matke a nikto sa im z rodiny 2-3 dni neozval. Dňa 03.02.2023 bola matka telefonicky kontaktovaná kolíznou opatrovníčkou, ktorá sa snažila o stretnutie oboch rodičov na úrade práce, stretnutie však matka zrušila, nakoľko deti ju informovali, že otec chce s matkou uzavrieť dohodu o širšom styku matky s deťmi, s čím deti nesúhlasia. Deti problém vidia vo vzťahu s ich otcom, v jeho nezáujme o nich, nekomunikatívni, náladovosti, klamaní a zákernosti voči matke. Deťom je jedno, či budú bývať s matkou v G. alebo u starých rodičov v F., čo matke dokonca sami navrhli. Deti pociťujú, že otec ich nechce, že sú mu na obtiaž, a od začiatku decembra sú väčšinou u matky. Podľa psychologického vyšetrenia je zrejmé, že deti majú veľmi dobrý a pozitívny vzťah k svojim starým rodičom a emocionálny vzťah k matke, extrémne kladný. Matka pochádza z úplnej rodiny bez násillia, alkoholizmu, na rozdiel od otca a jeho rodiny. Aktuálne riešia bývanie, keďže majiteľka bytu, v ktorom momentálne matka býva, byt predala. Na základe uvedeného žiadala, aby súd jej návrhu vyhovel.

6. Otec ani kolízny opatrovník sa podanému odvolaniu nevyjadrili.

7. Krajský súd v Tmave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 CMP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 2 a § 357 písm. d/ CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie mu predchádzajúce bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP) a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné.

8. Po preskúmaní odvolacích námietok matky a celého obsahu spisu sa odvolací súd plne stotožnil so skutkovými a právnymi závermi prvoinštančného súdu, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, svoje skutkové zistenia správne vyhodnotil a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery prvoinštančného súdu, ktorý na vec aplikoval správne ustanovenia zákona a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil, preto odvolací súd s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie napadnutého uznesenia, s ktorým sa plne stotožňuje. Reagujúc na odvolaciu argumentáciu matky však dopĺňa nasledovne:

9. Podľa § 324 ods. 1 a 3 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

10. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva účel neodkladného opatrenia, ktorým je predbežná, rýchla i keď len dočasná úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovieť návrhu na vydanie

neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je dôvodom, prečo súd môže rozhodnúť iba na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, že by musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia.

12. Odvolateľka namieta záver súdu o nedôvodnosti neodkladnej úpravy súvisiaci s nedostatkami v skutkových zisteniach súdu, ktoré považuje matka za dôsledok nepravdivých tvrdení otca maloletých detí, ako aj základnej školy, ktorú maloletí navštevujú, matka spochybňuje vhodnosť výchovného prostredia u otca a zdôrazňuje želanie maloletých žiť s matkou, ktoré preukázateľne vyjadrili tak pred kolíznym opatrovníkom, ako aj pred učiteľkou, na ktoré mal podľa nej súd prihliadnuť. Prejavená vôľa detí vyplýva aj z ďalších dôkazov, ktoré matka za týmto účelom doložila ako prílohy k odvolaniu a to najmä rukou písané vyjadrenia oboch chlapcov, ktorí v podstate zhodne uviedli, že chcú bývať s mamou, ktorá sa o nich vždy starala a stará, a nie je pravda to, čo hovorí otec, že sa chcú flákať po meste, pričom to, že chcú byť s mamou, vedia všetci už dlho.

13. Matka ďalej v odvolacom konaní predložila správu z psychologického vyšetrenia maloletých zo dňa 06.02.2023, ktoré sa uskutočnilo na jej žiadosť v Centre poradenstva a prevencie, E.F. Scherera 40, v Piešťanoch. Z tejto správy vyplýva, že deti majú k oboom rodičom pozitívny vzťah, ideálna predstava rodiny podľa oboch je spolužitie s oboma rodičmi, avšak súčasne si uvedomujú, že to aktuálne nie je možné. Sú orientovaní na zmenu, chceli by bývať s matkou a k otcovi chodiť, kedy chcú. Zo záveru psychológa z uvedeného vyšetrenia vyplýva, že chlapci negatívne vnímajú aktuálny stav rodinných vzťahov, zo strany otca aktuálne pociťujú emocionálny chlad a nedostatok záujmu. V prípade ich zverenia do starostlivosti matky očakávajú emotívnejšiu a uvoľnenejšiu atmosféru v širšej rodine a viac komunikácie. Výchovné usmerňovanie vnímajú ako rovnako slabé zo strany oboch rodičov. Matka ako dôkazy doložila k odvolaniu tiež fotokópiu elektronickej komunikácie medzi deťmi a I. B., v ktorej spolu rozoberajú rodinné vzťahy a ďalšie písomné dôkazy, ktoré nie sú čitateľné.

14. Odvolací súd po preskúmaní obsahu spisového materiálu však žiadne pochybenie prvoinštančného súdu vytýkané matkou, týkajúce sa skutkových či právnych záverov nezistil a dospel zhodne so súdom prvej inštancie k záveru, že nebola osvedčená potreba bezodkladnej úpravy pomerov medzi účastníkmi konania v zmysle návrhu matky, pričom na tomto závere nie sú spôsobilé nič zmeniť ani matkou predložené listinné dôkazy v odvolacom konaní.

15. V zmysle čl. 24 Charty základných práv Európskej únie pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa.

16. V zmysle čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

17. Z doposiaľ vykonaného skráteného dokazovania vyplynulo, že maloletí sú od rozvodu manželstva ich rodičov v roku 2017 zverení právoplatným rozsudkom, ktorým súd schválil rodičovskú dohodu, do osobnej starostlivosti otca a matka má upravený styk s deťmi v každom párnom týždni od piatka po skončení vyučovania do nedele do 16:00 hod, ďalej počas letných prázdnin dva týždne v júli a dva týždne v auguste, tiež počas jarných prázdnin, veľkonočných a vianočných sviatkov. Z obsahu spisu bezpečne vyplýva, že deti sa s matkou stýkajú aj nad rámec uvedenej úpravy. Vzhľadom na to, že maloletí už dávnejšie pred matkou prejavili nevdôľu so súčasným výchovným prostredím u otca (najmä z dôvodu napätých vzťahov s otcovou partnerkou) a vyjadrili záujem žiť radšej s matkou, preto sa matka rozhodla podať na súd dňa 02.02.2013 návrh vo veci samej, ktorým sa domáha zmeny výchovného prostredia maloletých a zároveň sa domáha aj nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým žiada ponechať obe deti v jej osobnej starostlivosti s tým, že úprava styku s otcom nebude určená a otcovi bude uložená povinnosť platiť na deti výživné po 200 eur mesačne. V danej veci treba vziať do úvahy, že deti boli dlhodobo zvyknuté bývať v domácnosti otca, v ktorého osobnej starostlivosti o deti nie sú v tomto štádiu konania zistené žiadne také vážne nedostatky, ktoré by odôvodňovali odňatie detí neodkladným opatrením z jeho domácnosti a ich ponechanie v starostlivosti matky, ktorej vhodnosť výchovného prostredia nebola doposiaľ nijako zisťovaná. Všetky skutkové tvrdenia rodičov,

ktoré predkladali vo svojich vyjadreniach, nemôžu byť preskúmané a preukazované v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a to s ohľadom na krátke lehoty, v ktorých súd musí o tomto návrhu rozhodnúť. Tvrdenia rodičov, ktorí vzájomne spochybňujú vhodnosť výchovného prostredia tohto druhého rodiča a popierajú tvrdenia protistrany, môžu byť v prípade ich relevancie preukazované zásadne iba v konaní vo veci samej, pretože v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia niet na to časového priestoru a súd si musí vystačiť s podstatnými skutočnosťami, ktoré má v súčasnosti osvedčené.

18. Návrhu matky bolo preto možné vyhovieť iba v prípade, pokiaľ by táto dostatočne osvedčila potrebu neodkladnej úpravy, čo sa jej však nepodarilo. Nebolo totiž ničím osvedčené, že by život, zdravie alebo priaznivý vývoj maloletých detí bol ohrozený a vyžadoval by neodkladnú úpravu pomerov, ktorú žiada matka. Deti sú zverené do osobnej starostlivosti otca, v ktorej im nehrozí žiadna bezprostredná ujma. Otec riadne dohliada na ich výchovu a starostlivosť a zároveň majú deti zabezpečený pravidelný kontakt so svojou matkou. V danej veci síce maloletí prejavili záujem bývať s matkou, odvolací súd však zhodne so súdom prvoinštančným nepovažoval uvedenú skutočnosť za rozhodujúcu, keďže chýbajú akékoľvek ďalšie relevantné dôkazy, ktoré by presvedčili súd o tom, že navrhovaná neodkladná úprava je v súlade s najlepším záujmom maloletých. Vychádzajúc zo skutkových zistení súdu niet žiadneho zákonného dôvodu, pre ktorý by mal súd bezodkladne zakročiť a neodkladným opatrením ponechať deti v starostlivosti matky, keď v tomto štádiu konaniu nie je vôbec osvedčené, že by práve ona bola tým z rodičov, ktorého výlučná osobná starostlivosť o deti by bola v súlade s najlepším záujmom maloletých. Vzhľadom na nutnosť vykonania riadneho dokazovania k tejto otázke bolo preto namieste zachovať doterajší stav až dovtedy, pokiaľ v konaní vo veci samej nebude riadnym a úplným dokazovaním zistený najlepší záujem detí v otázke, ktorý z rodičov a akým dielom sa má podieľať na starostlivosti o maloletých.

19. Keďže v danej veci nebola osvedčená potreba okamžitej úpravy pomerov (pre absenciu bezprostrednej hrozacej ujmy), čím neboli naplnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, preto odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie za použitia ust. § 387 ods. 2 CSP z dôvodu vecnej správnosti potvrdil.

20. Senát krajského súdu uvedené uznesenie prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).